

Aqqalu C. Jerimiassen

UKA 2025/49-1

Atassut

02. Oktober 2025

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse, der skal afdække fordele og ulemper ved en genindmeldelse i EU. Undersøgelsen skal herunder også afdække de juridiske forhold ved en genindmeldelse, såsom under hvilke vilkår Grønland kan blive optaget som fuldgældigt medlem. Undersøgelsen skal omdeles til Inatsisartut inden 1. januar 2027.

(Medlem af Inatsisartut Justus Hansen, Demokraatit)

Konsekvenserne af vores udmeldelse af EF spørger vi af og til vores ældre om, for vi yngre i dag har jo ikke selv oplevet den tid.

Vi hører dog ofte, at udmeldelseskampagnen "Anisa" og de partier, der dengang ønskede udmeldelse, lovede befolkningen, at levevilkårene ville blive meget bedre.

Men når vi i dag tænker over det, og kigger på priserne i butikkerne, virker det som om, at nogle af de dengang fremsatte ord ikke var helt så velbegrundede. For eksempel blev det sagt, at hvis vi selv stod for fiskeriet og rejefangsten, så ville pengene flyde frit uden at skulle gå gennem Bruxelles. Det minder i dag næsten om den samme retorik, man bruger, når man taler om fuld selvstændighed – flotte ord, smukke mål – men i virkeligheden ikke til stede.

Da vi læste dette forslag i Atassut, blev vi glade, og vi hæftede os straks ved indholdet og kunne ikke lade være med at sige til forslagsstilleren: "Justus Hansen, Demokraterne, velkommen til Atassut." Men under læsningen bemærkede vi også, at han rejste spørgsmålet om, hvorvidt medlemskab af EU i det hele taget passer til os, og det er jo helt fair.

Tiden er gået, og i dag er Grønland ikke medlem af EU. Men når vi ser nærmere på tingene, så er det tydeligt, at samfundets forhold til EU i dag fremstår mere imødekommende end dengang. Hvordan kan vi bruge det? Vil vi arbejde videre med det? Det kan vi som lovgivere tage fat på og sige: lad os høre befolkningen igen.

I folkeafstemningen i 1982 stemte næsten 75% af de stemmeberettigede, og resultatet viste, at forskellen mellem ja og nej ikke var enorm. Men i dag er det svært at sige, hvordan det ville falde ud, for vi har ikke solide og troværdige oplysninger, der kan give en sikker vurdering, hvis der blev stemt igen.

Når vi ser på den nuværende situation, kan vi i Atassut se, at selv om et tættere politisk forhold til EU kan være ønskværdigt, er det samtidig udfordrende, fordi EU i de kommende år kan få store vanskeligheder. Ligesom MAGA-bevægelsen i USA har vi i Europa set en stigende radikaliserings, og også herhjemme ser vi tendenser i samme retning.

Vi ser allerede her i landet, hvordan man i politik af og til forsøger at skabe en falsk opfattelse udadtil, at tale på vegne af hele befolkningen, og at puste til en konfrontatorisk tone.

EU har utvivlsomt mange fordele, hvis man er medlem, men vi står i dag i en global politisk situation, der er mere ustabil end nogensinde siden den kolde krig. Vi ved ikke engang, hvordan EU vil se ud i 2035.

Vi ved dog, at EU kan være en stor fordel for Grønland gennem investeringer i landbrug og fødevarer i Sydgrønland samt i udvikling af havnefaciliteter langs kysten. Men det kommer selvfølgelig med krav, og vi må overveje nøje, hvad Grønland skal betale for det.

Derfor fremlægger Atassut dette ændringsforslag:

“Naalakkersuisut skal arbejde med spørgsmålet om, hvorvidt Grønland skal genindtræde i EU eller ej, således at der – efter en grundig og officiel informationskampagne om fordele og ulemper – kan afholdes en folkeafstemning i 2027.”

Med disse ord har Atassut fremlagt ændringsforslaget og henvist det til Lovsudvalget.